

วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย

โรงเรียนบ้านนาทม โดยการจัดโครงการและกิจกรรมहरษา

ปีการศึกษา ๒๕๖๖

นางสุภรณ์ อารีย์

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านนาทม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต ๓

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวเด็กเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จำนวน 12 ข้อ ครูผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจพัฒนาการของเด็กอายุ 3-6 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดกิจกรรมเด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก จะจัดในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น ด้วยการปฏิบัติจริงโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะและเจตคติในการเรียนรู้ได้พัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร เพื่อนครู ผู้ปกครอง และเด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านนาทม ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ร่วมมือในการทำงานจนประสบผลสำเร็จ ผู้จัดทำหวังว่า การนำเสนอการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านนาทมโดยการจัดโครงการและกิจกรรมหรรษา จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ

นางสุภรณ์ อารีย์
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านนาทม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ชื่อผลงาน	1
ชื่อผู้นำเสนอผลงาน.....	1
ความสำคัญของผลงาน/นวัตกรรมที่นำเสนอ.....	1
จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน.....	2
กระบวนการปฏิบัติงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน	3
ผลการดำเนินงาน.....	3
ผลสัมฤทธิ์ของงาน	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	5
ปัจจัยความสำเร็จ	5
การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ	6
เอกสารอ้างอิง	

แบบเสนอผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ชื่อผลงาน การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านนาทม
โดยการจัดโครงการและกิจกรรมחרษา

ชื่อผู้เสนอผลงาน นางสุภรณ์ อารีย์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียน บ้านนาทม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

ความสำคัญของผลงานหรือนวัตกรรมที่นำเสนอ

การพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทยเป็นสิ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเด็กปฐมวัย คือวัยเริ่มต้นของชีวิตและการพัฒนาในทุกๆด้าน ถือเป็นรากฐานสำคัญ อย่างยิ่งในการพัฒนาในช่วงวัยต่อไปเด็กปฐมวัยจึงควรได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านและมีคุณภาพไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกายด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญาเพื่อให้สามารถเป็นกำลังหลักสำคัญของประเทศชาติในอนาคตได้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามวัยของเด็กปฐมวัยถือเป็นความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการที่เป็นไปตามธรรมชาติเมื่อเด็กมีอายุถึงช่วงวัยนั้น

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวเด็กเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จำนวน 12 ข้อ ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดีมาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กันมาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุขมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะดนตรีและการเคลื่อนไหว มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงามมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมและความเป็นไทยมาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ซึ่งนอกจากสภาพที่พึงประสงค์ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ครูผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจพัฒนาการของเด็กอายุ 3-6 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสมขณะเดียวกันจะต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อนำข้อมูลไปช่วยพัฒนาเด็กให้เต็มความสามารถและศักยภาพหรือช่วยเหลือเด็กได้ทันทั่วทั้งที่ในกรณีที่สภาพที่พึงประสงค์ของเด็กไม่เป็นไปตาม

วัยครูผู้สอนจำเป็นต้องหาจุดบกพร่องและรีบแก้ไขโดยจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กถ้าเด็กมีสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าวัยครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพสภาพที่พึงประสงค์เกิดขึ้นตามวัยมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมการอบรมเลี้ยงดูและประสบการณ์ที่เด็กได้รับ

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กวัย 3-6 ปี จะจัดในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น ด้วยการปฏิบัติจริงโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะและเจตคติในการเรียนรู้ ได้พัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา การกำหนดกิจกรรมให้เด็กในแต่ละวันไม่จัดเป็นรายวิชา และอาจใช้ชื่อเรียกกิจกรรมแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงานการนำแนวคิดการจัดกิจกรรมการศึกษาปฐมวัยต่างมาประยุกต์ใช้ในการจัดประสบการณ์ครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจแนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยนั้นๆ ซึ่งแต่ละแนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยจะมีจุดเด่นของตนเองแต่โดยภาพรวมแล้วแนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยส่วนใหญ่ยึดเด็กเป็นสำคัญการลงมือปฏิบัติจริงด้วยตัวเด็กจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม นอกจากนี้ครูผู้สอนต้องศึกษาและ ทำความเข้าใจ ในหลักการจัดประสบการณ์ แนวการจัดประสบการณ์ และการจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เหมาะสมกับวัยของเด็กปฐมวัย มีหลากหลายกิจกรรมหลากหลายโครงการ เช่น โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยแห่งประเทศไทย โครงการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยนักเรียน โครงการอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) กิจกรรมทดสอบประเมินผลสมรรถภาพทางกาย กิจกรรมตรวจสุขภาพเด็ก กิจกรรมซังน้ำหนัก วัดส่วนสูง โครงการประกันภัยนักเรียน ครูผู้สอน จึงสนใจศึกษาการจัดโครงการ และกิจกรรมดังกล่าว เพื่อส่งเสริมพัฒนาการให้เด็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิต สังคม และสติปัญญา สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

จุดประสงค์และเป้าหมาย ของการดำเนินงาน

จุดประสงค์

1. เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านนาทม
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านนาทม

เป้าหมายของการดำเนินงาน

1. เป้าหมายเชิงปริมาณ

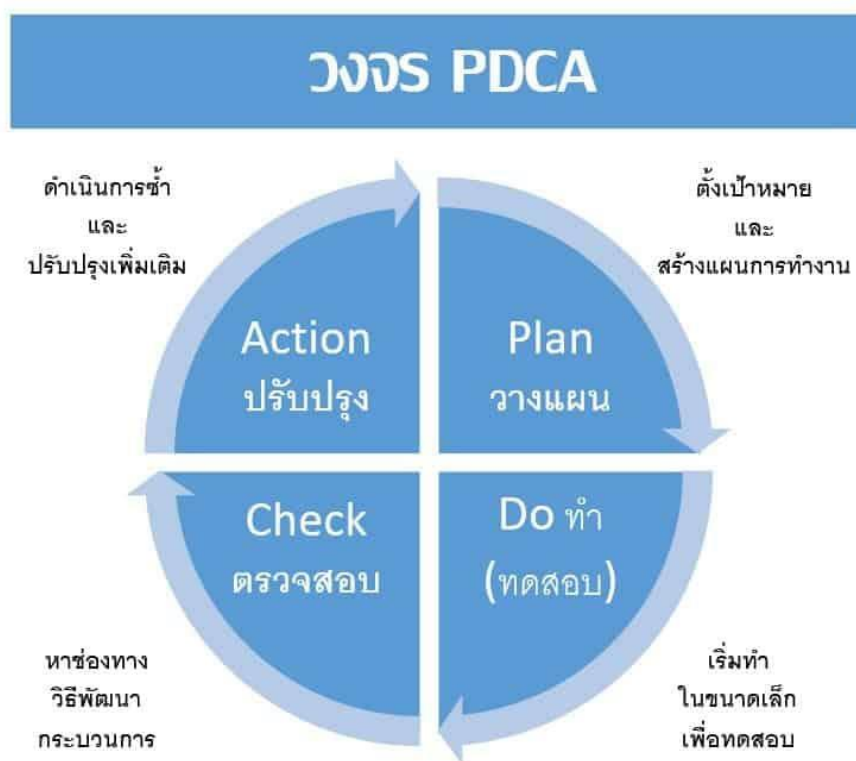
ครูผู้สอนเด็กมีรูปแบบการจัดกิจกรรมระดับปฐมวัยที่มีคุณภาพ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กแบบองค์รวม ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาเต็มศักยภาพ ส่งผลให้ชุมชนมีความเชื่อมั่น

2. เป้าหมายเชิงคุณภาพ

เด็กปฐมวัยปีที่ 2 – 3 โรงเรียนบ้านนาทม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แบบองค์รวม ด้านร่างกาย ด้าน อารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาเต็มศักยภาพ และเหมาะสมตามวัย
กระบวนการผลิตผลงาน หรือขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 คู่มือการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ศึกษา หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านนาทม พุทธศักราช 2566
2. ศึกษาเอกสารคู่มือเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับโครงการ และกิจกรรม
3. จัดโครงการ และกิจกรรมहरषा
4. ประเมินผล สรุปผลและรายงานผล

ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ การดำเนินงานตามกิจกรรมโดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน โดยใช้กระบวนการ PDCA ดังนี้

ขั้นการวางแผน (Plan) ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) กำหนดเป้าหมายโดยการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านนาทม โดยการจัดโครงการและกิจกรรมहरषา.

2) การวางแผนการทำงานดำเนินการโดยกระบวนการ PLC เพื่อวิเคราะห์โครงการและกิจกรรมहरषา

3) ศึกษารูปแบบของการจัดกิจกรรม โดยการระดมความคิด หาสาเหตุที่มาของปัญหาและความสำคัญ กำหนดวัตถุประสงค์ (K P A) ทั้งด้านความรู้(Knowledge) ด้านกระบวนการปฏิบัติ(Process) และด้านเจตคติ (Attitude) ระบุปัญหา พร้อมสาเหตุของปัญหา และค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหา โดยการนำหลักธรรมที่นำมาใช้พร้อมมีการวัดและประเมิน

ขั้นลงมือปฏิบัติ (Do) โดยแยกเป็นแต่ละโครงการ/ กิจกรรม ดังนี้

กระบวนการโครงการ/ กิจกรรม เน้นให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงมีการออกแบบการจัดโครงการ/ กิจกรรม โดยคำนึงถึงพัฒนาการทุกด้าน เพื่อส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพเน้นให้เด็กมีความรู้และวินัยในตนเองเด็กได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยออกแบบโครงการ/ กิจกรรม โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดทำโครงการ/ กิจกรรม ดังนี้

- 1.โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยแห่งประเทศไทย
2. โครงการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยนักเรียน
3. โครงการอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม)
4. กิจกรรมทดสอบประเมินผลสมรรถภาพทางกาย
5. กิจกรรมตรวจสุขภาพเด็ก
6. กิจกรรมชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง
7. โครงการประกันภัยนักเรียน
8. โครงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการแข่งขันกีฬา – กรีฑาภายในโรงเรียน
9. กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันเด็กแห่งชาติ วันขึ้นปีใหม่ วันลอยกระทง
10. โครงการศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา
- 11 กิจกรรมวันวิทยาศาสตร์ กิจกรรมวันสุนทรภู่
12. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
13. กิจกรรมเปิดบ้านวิชาการ
14. กิจกรรมแปรงฟัน
15. กิจกรรมเรามีดนตรีในหัวใจ
- 16.กิจกรรมแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน
- 17.กิจกรรมห้องสวยด้วยมือหนู

ขั้นตรวจสอบประเมินผลการดำเนินการ (Check)

การวัดผลและประประเมินผลได้มีการริเริ่ม คิดค้น และพัฒนารูปแบบการ วัดและประเมินผล การเรียนรู้ตาม สภาพจริงตาม มาตรฐาน และตรงตาม ตัวบ่งชี้ในหลักสูตรด้วย วิธีการที่หลากหลาย เหมาะสม และสอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้ และนำผลการวัดและประเมินผล มาใช้แก้ไขปัญหาด้านการจัดการ จัดกิจกรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ครูในกลุ่ม มีการสร้างเครื่องมือวัดและ ประเมินผล เพื่อการพัฒนาเด็กตามสภาพจริงจากแบบทดสอบและการประเมินพฤติกรรมจากการสังเกต

ขั้นปรับปรุงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Act) มีกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

1. นำผลประเมินที่ได้มาทำการวิเคราะห์ผ่านกระบวนการ PLC เพื่อระดมสมอง หาทางแก้ไข ปัญหา / จุดอ่อน / ข้อดี / จุดแข็ง ที่พบ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาโครงการและกิจกรรมในครั้งต่อไป ในส่วนนี้ จะมีการเสนอแนะปัญหา แนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหา หรือการพัฒนาระบบที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีกไม่มี ที่สิ้นสุด
2. ผลที่ได้จากการระดมสมองเสนอผู้เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาใช้วางแผนต่อไป
3. กำหนดกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดทำโครงการ และกิจกรรมในครั้งต่อไป

ผลการดำเนินงาน

เด็กปฐมวัยได้รับประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะและเจตคติในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เด็กมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ 12 ข้อโดยการจัดโครงการและกิจกรรมหลากหลาย

ผลสัมฤทธิ์ของงาน

เด็กปฐมวัยปีที่ 2 – 3 โรงเรียนบ้านนาทม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แบบองค์รวม ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาเต็มศักยภาพ และเหมาะสมตามวัย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านนาทมมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 12 ข้อ
2. ครู โรงเรียน มีแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย

ปัจจัยความสำเร็จ

ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านนาทม โดยการจัด โครงการและกิจกรรมหลากหลายประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย

1. โครงการ และกิจกรรมน่าสนใจ เหมาะสมกับวัย
 2. เด็กมีความกระตือรือร้น สนุกสนานและมีความสุขในการร่วมกิจกรรม
 3. ครูให้การแนะนำสิ่งที่ควรปฏิบัติก่อนทำกิจกรรมชัดเจน สนับสนุนในการจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ สำหรับเด็กเล็ก สร้างบรรยากาศความมั่นใจให้เกิดขึ้นกับเด็ก
 4. ผู้ปกครองให้การยอมรับผลงาน พฤติกรรม ศักยภาพของลูก การซักถาม คำชม ต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจและภูมิใจในตนเองของลูก
 5. ผู้บริหาร เพื่อนครู ผู้ปกครองให้ความร่วมมือสนับสนุนในกิจกรรมด้วยร่วมโครงการ และกิจกรรม
 6. หน่วยงานต้นสังกัด ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3
- เล็งเห็นความสำคัญและสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินการ ให้การดูแล กำกับ ติดตาม นิเทศ ประเมินผล เพื่อ การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นประโยชน์ต่อการขยายผลการศึกษาโรงเรียนในสังกัด

การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การเผยแพร่

1. การทำรายงานเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียน
2. การเผยแพร่ต่อเพื่อนร่วมงาน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน ของโรงเรียน
3. การเผยแพร่ต่อเพื่อนครูปฐมวัยในกลุ่มเครือข่ายพนาศึกษา เครือข่ายอำเภอโพนทอง เครือข่าย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3
4. เผยแพร่ทางเฟสบุ๊ก กลุ่มไลน์

รางวัลที่ได้รับ

1. รางวัลเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรมการสร้างภาพด้วยการฉีก ตัด ปะ กระดาษ ระดับชั้นปฐมวัย งาน ศิลปหัตถกรรมระดับกลุ่มพนาศึกษา ปีการศึกษา 2566

ภาคผนวก

กิจกรรมไหว้ครู

กิจกรรม วันสุนทรภู่ และวันภาษาไทย

กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ

กิจกรรมแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

กิจกรรมวันเด็ก

โครงการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยนักเรียน

โครงการทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา

กิจกรรมวันปีใหม่

กิจกรรมทดสอบประเมินผลสมรรถภาพทางกาย

โครงการอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม)

